

[Krag.]

heden af, om man direkte kunde sætte ind paa Udlaansrentens Nedsættelse. Man var paa det rene med de overordentlig store Vanskeligheder, som en saadan Fremgangsmaade i adskillige Henseender vilde møde, og derfor valgte man at lovfæste Nedsættelsen af Indlaansrenten i Banker og Sparekasser mod den Forpligtelse, at Udlaansrenten skulde i mindst tilsvarende Grad nedsættes.

Der er ogsaa mange Sparekasser, og ganske sikkert ogsaa adskillige Banker, som i Overensstemmelse med Loven har nedsat Udlaansrenten, men man møder stadig, naar man færdes ude i Landet, Klager fra Debitorerne i disse Institutioner over, at der ikke er sket den lovkrævede Nedsættelse af Udlaansrenten. Gang paa Gang kommer der til Medlemmer af den høje Rigsdag — og der er ogsaa kommet til mig — Klager over, at endskønt Indlaansrenten i dette eller hint Pengeinstitut ligger paa 3 eller maaske $3\frac{1}{2}$, altsaa er nedsat med 1 pCt., saa har Debitorerne ikke mærket noget til en tilsvarende Nedsættelse af Udlaansrenten; der afkræves dem stadig — endog hvor Talen er om Laan, for hvilke der er ydet betryggende Sikkerhed — en Rente ydelse, som ligger flere Procent over den Indlaansrente, som man i Henhold til Loven har maattet fastsætte. Og det er ikke underligt, at der under de nuværende vanskelige økonomiske Tilstande herigennem skabes en almindelig, og jeg tvivler ikke om i mange Tilfælde velbegrundet, Utilfredshed; man forstaaer ikke, at det, som er tilsigtet med Loven om Indlaansrentens Nedsættelse, nemlig en mindst tilsvarende Nedsættelse af Udlaansrenten, ikke i Almindelighed er blevet opnaaet, man begriber det ikke.

I Henhold til § 10 i Loven paahviler det, som nævnt, Institutioner og Personer, der falder ind under Loven, mindst i tilsvarende Grad at nedsætte Renten af Udlaan, og herigennem kan kun være tilsigtet at tilvejebringe en almindelig Lettelse af mindst tilsvarende Størrelse. Det har ikke været Meningen, at man vilde skabe en Lettelse for ganske enkelte Debitorer, som var ude af Stand til at opfylde deres Forpligtelser, det var aldeles ikke det, man tog Sigte paa, men det var dette: gennem Indlaansrentens Nedsættelse at tilvejebringe en almindelig Sænkning af Udlaansrenten.

Nu ved jeg jo vel, at der i Landstingets Betænkning var fremsat en Udtalelse gaaende ud paa, at denne almindelige Lettelse af Udlaansrenten ikke skulde

udelukke, at særligt Hensyn kunde tages til de særlig vanskeligt stillede Debitorer; med andre Ord, man vilde ikke i Landstinget udelukke, at der kunde ydes en Særbegunstigelse til en enkelt særlig vanskeligt stillet Debitor her eller der. Men Landstinget har aldrig dermed tilsigtet at aabne Mulighed for Til sidesættelse af den almindelige Regel om en mindst tilsvarende Sænkning af Udlaansrenten.

Jeg har før i dette høje Ting talt om denne Sag, og desværre, de sidste Gange, jeg har tilladt mig at fremsætte Bemærkninger derom, har den højtærede Handelsminister, fordi det Lovforslag, hvortil jeg knyttede disse Bemærkninger, ikke sorteret under den højtærede Minister, ikke været til Stede. Men da den højtærede Handelsminister i Dag befinder sig her i Tinget, maa jeg sige, at jeg beklager, at han ved det store Bankmøde i Aalborg sidste Sommer ved sine Udtalelser gav Anvisning paa at se bort fra den almindelige Karakter af Lovkravet om Udlaansrentens Nedsættelse og gav Anvisning paa, at Banker og Sparekasser ved den her citerede Bestemmelse kunde holde sig skadeløse for Tab, de maatte lide paa usolide Debitorer, ved den Besparelse, som de opnaaede gennem Indlaansrentens Reduktion. Jeg har aldrig kunnet forstaa, at den højtærede Minister vovede sig saa langt ud paa dette Punkt, som han ved den Lejlighed gjorde det, for det er min Opfattelse, at det har virket hemmende, og afgjort hemmende, paa den Gennemførelse af Loven, som man har tilsigtet, og som burde have medført en alle Debitorer omfattende Rentereduktion.

Nu er det jo saaledes, at § 11 i Loven siger, at ved Begyndelsen af hvert Kvartal skal der af de Personer og Institutioner, som falder ind under Loven, ske en Indberetning til Handelsministeren angaaende de foretagne Nedsættelser af Indlaansrenten og angaaende Omfanget af de som Følge heraf iværksatte Nedsættelser af Udlaansrenten. Jeg maa forstaa denne Bestemmelse saaledes, at ligesom man maa angive den Procentsats, hvortil Indlaansrenten er reduceret, saaledes skal man ogsaa angive den procentvise Reduktion for de forskellige Laanetyper, som man i Almindelighed i det paagældende Pengeinstitut har gennemført, ligesom der naturligvis skal skabes Sikkerhed for, at den samlede Nedsættelse af Udlaansrenten i hvert Fald ikke andrager et mindre Beløb end det, som Banken tjener ved Indlaansrentens Nedsættelse. Dette skal ske hver Maaned.